

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 300.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Cerkveni zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pavelić prodal Dalmacijo fašistom!

Tajna pogodba med Pavelićem in fašističnim vodstvom — Pavelić prepušča Dalmacijo fašistom, ki pa mu morajo dati na razpolago vsa sredstva za njegovo „akcijo“

Beograd, 27. oktobra. M. Današnje »Vreme« se bavi z akcijo znanih veleizdajalcev, ki že delj časa rovarijo pod vodstvom Ante Pavelića in Gustava Perčeca v inozemstvu proti naši državi in s pomočjo znanih naših »prijateljev« pošiljajo preko meje peklenke stroje in atentatorje z bombami.

Gustav Perčec in Ante Pavelić sta se s svojim štabom iz Jugoslavije pobeglih defraudantov, morilcev in drugih zločincev zadnje čase mudila v Zadru, odkoder so se, kakor znano, zadnje tedne organizirale razne akcije proti Jugoslaviji. Kretala sta se povsod izključno v družbi fašističnih voditeljev ter imela pridrženo stalno policijsko stražo italijanske državne policije, da bi ju ščitila pred napadi. Perčec in Pavelić se niti med »sojuzniki« ne počutita varne.

Pred par dnevi pa sta Perčec in Pavelić s svojim štabom zapustila Zader. Perčec je v spremstvu napadalec, ki so izvršili znani bombni napad na žandarmerijsko postajo v Brušanih, odpoval v varnem policijskem spremstvu na Bečo in od tam v Trst, Pavelić pa je po večdnevni konferencah s fašističnimi voditelji odpoval v Rim.

Veleizdajniško delo teh »Hrvatov« je naši javnosti že dovolj znano. Kako

daleč sega njihovo »hrvatsko domoljubje«, pa najbolje ilustrira najnovejša akcija Pavelića in njegove družbe.

Iz popolnoma zanesljivega vira se je namreč izvedelo, kakor poroča »Vreme«, da je Pavelić na svojih poslednjih sestankih s fašističnimi voditelji in z dalmatinskimi Italijani, ki se nahajajo v Zadru, sklenil formalno pogodbo. Pavelić se je pismeno in svečano obvezal napram predstavnikom fašizma, da se on »kot predstavnik hrvatskega naroda« odreče celi Dalmaciji z vsemi otoki na Jadranskem morju na korist Italije, dočim se fašisti obvezujejo, »dati hrvatskim emigrantom vso materialno in moralno podporo vse dotlej, dokler ne dosežejo osvobođenja Hrvatske«.

Pavelić je sedaj v spremstvu zadnjih fašističnih voditeljev odpoval v Rim, da tam to pogodbo potrdi.

V Rimu se bo v to svrhu sestal s šefom kabineta zunanjega ministra Aloisom Pimpeom. (Zu-

nanji minister je, kakor znano, sam Mussolini!) Pimpeo je bil poprej poslanik v Tirani in je tvorec znamenitega »tiranskega pakta«, s katerim je postala Albanija italijanska kolonija. Ni dvoma, da bo Pimpeo v Zadru sklenjeno pogodbo potrdil. Ta pogodba v stvari ni nič novega. Pavelić je imel že dosedaj vso finančno in materialno podporo Rima, le da mora s tem oficijelno priznati, da je izdal Dalmacijo fašistom, a to samo zato, da bi mogel še nadalje živeti v inozemstvu po najdražjih hotelih in kopalnicah na račun fašističnih blagajen.

Da bi se njegovi načrti sploh kdaj mogli uresničiti, o tem pač niti sam več ne sanja. Njegovi dosežki neuspehi, zlasti pa njegova zadnja neuspela akcija v Liki, so ga o tem že dovolj prepričali. Mislimo pa, da se ga bodo tudi fašisti kmalu naveličali zastoj plačevati ter da ga bo doletela usoda, ki ji ne uide noben izdajalec.

Poštarji si zgrade dom

Stal bo nasproti Sv. Krištofa na oglu Dunajske ceste in Smoletove ulice

Dva milijona dinarjev je dandanes za državnega uslužbenca ogromna vsota. Stanovska zavest in kolegijskost, organizatoričen talent in pa požrtvovalnost so pa pričarali zadrugi »Poštni dom« pod vodstvom iznajdljivega in spretne predsednika tudi to visoko vsoto, da si njo poštarji zgrade svoj dom, ki naj služi njihovim organizacijskim, socialnim in kulturnim potrebam, hkratu pa dostojno predstavlja stan pred javnostjo.

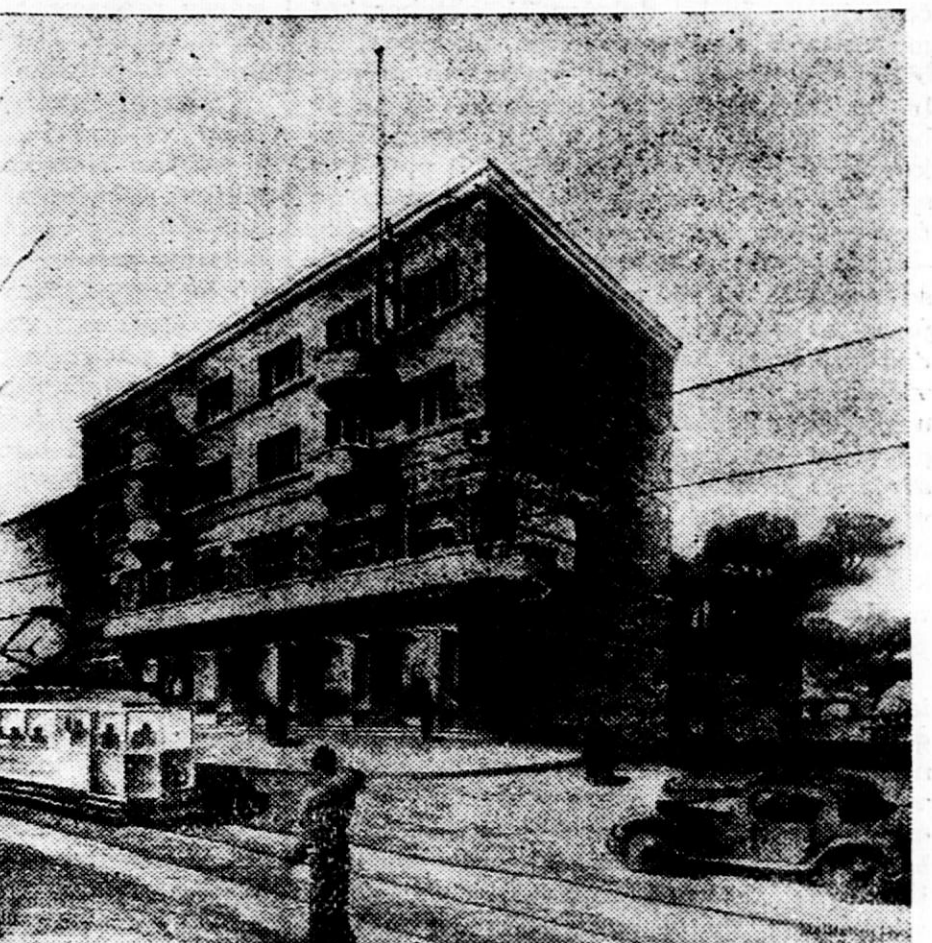
Šest let je pravkar minilo, odkar so si poštarji ustanovili zadrugo, ki je že pred 4 leti kupila 800 kv. metrov veliko parcelo nasproti Sv. Krištofa na oglu Dunajske ceste in Smoletove ulice. Dobro so tedaj računali, saj vrednost danes presega že dvojno kupnino. Brez mecenov in podpor so pa poštarji med seboj zbrali tudi tako visok kapital, da že pomladi prično zidati svoj dom.

Da bi pomnožila zbrani kapital, je zadruga priredila tombolo in efektivno loterijo, saj bi si poštarji niti v desetletjih ne mogli prigrabiti od ust za dostojno stavbo potrebne denarje. Javnost je častno podprla obe prireditvi, da je bil uspeh prav zadovoljiv, kar dokazuje, da je poštarski stan spoštovan, saj opravlja silno odgovorno in tudi zaupno službo z vso vestnostjo. Letos je zadruga zopet priredila efektivno loterijo, ki bo njeno žrebanje neprekinjeno 8. decembra. Srečke so napredaj na vseh poštah in javnost bo tudi to pot gotovo izkazala svoje simpatije, zlasti ker so prireditelji z dosedanjimi prireditvami dokazali največjo solidnost in točnost, a tudi vrednost dobitkov bo vsakogar presenetila.

Že ime projektanta doma inž. arh. Hermana Husa, ki je dokazal svojo umetniško silo in tehniške zmožnosti z mnogimi stavbami v domovini in tudi v inozemstvu, jamči, da bo dom v resnici praktičen in tudi lep. Zadruga je izbrala tudi pravega projektanta, ki je razen vil, hotelov (Park-hotel na Bledu, Stara pošta v Kranju) in stanovanjskih hiš (nova palača Hranilnice dravske banovine v Gradišču) projektiral tudi že več internatov, namreč internat na gradu Mala Loka na Dolenjskem za gospodinjstvo šole za 30 gojenk, ki ga je zgradil oblatni odbor, nadalje internat na gradu Radna pri Sevnici za 60 salezijanskih bogoslovcev, nadbiskupski internat v Zagrebu kot mladinski dom za 120 gojencev in pa najmodernejši mladinski dom v Bratislavi za 160 gojencev. Pri tem izkušenemu umetniku so tudi poštarji naročili načrte za svoj dom, ker bo v njem tudi konvikta za sinove poštarjev z dežele, obenem pa tudi sobe za prenočevanje staršev in sploh poštarjev, ki z dežele prihajajo v Ljubljano.

Poštarški dom bodo gradili v dveh etapah, in sicer najprej trinadstropno glavno poslopje, ki bo do zbrana denarna sredstva, pa za njim še veliko dvorano z odrom in galerijo za zborovanja in druge prireditve.

Stavbništvo pač od ceste proti dvorišču tako, da bodo podprti prostori zadaj popolnoma nad zemljo in bo tam stanovanje za hišnika ter čevljarke in krojaške delavnice organizacije, spredaj pa leži, pravica in skladišča delavnic. V pritličju bo 5 poslovnih lokalov, a v I. nadstropju bo najudobnejše opremljen konvikta, v začetku za 25 sinov poštarnih uslužbenec z dežele. Ponosni so lahko poštarji, saj je njih zadruga prva organizacija, ki je poskrbela za svoj naraščaj res potreben konvikta z verno urejenimi prostori, kjer so upoštevane vse zahteve higijene. Razen velike skupne spalnice bodo dijaki imeli tudi svetlo in zračno učilnico, seveda pa tudi umivalnico in kopalnico s prihami, posebno sobo bo pa imel prefekt, da bo mladina vedno pod nadzorstvom. Razen teh vzorno higijenskih prostorov bo v poslopju tudi najmodernejša kuhinja za dijake v konviktu, ki bo po potrebi pozneje razširjen tudi na II. nadstropje. Dokler se to ne zgodi, bosta v II. nadstropju 2 stanovanji s po 2 in 3 sobami z vsem komfortom ter tujaka soba za goste organi-

zacije, predvsem pa za starše gojencev, ki pridejo obiskat svoje sinove. V III. nadstropju bo eno stanovanje z 2 sobama in pritliklami, nadalje pa prostorna sejna dvorana in pisarne organizacij in ustanov poštarnih uslužbenec, razen tega pa tudi 2 tujski sobi za člane z dežele. V tem nadstropju bo večja kopalnica na razpolago vsem članom organizacij poštarnih uslužbenec. Streha palače bo ravna, kjer bo terasa za sušenje perila in igrišče za deco stanovanec ter gojenje konvikta. Na balkonih in oknih bodo tudi nastavki, da bodo stanovalci lahko gojili cvetlice in bo vsa palača v cvetju.

Z opravo vseh je vsa stavba z zemljiščem proračunjena, kakor smo že povedali, na 2 milijona dinarjev, torej na vsoto, ki je najprepričljivejši dokaz odličnega vodstva zadruge in požrtvovalne solidarnosti vseh poštarnih uslužbenec. Naj bi podjetne poštarje, zlasti kar se konvikta tiče, posnemale tudi druge organizacije, saj je šolanje otrok najtežje vprašanje vseh državnih in drugih uslužbenec na deželi, stanovskemu idealizmu poštarjev pa predvsem želimo, da bi čimprej zapele lopate za Poštarski dom!

Petrolejski vrelci v ČSR

Praga, 27. oktobra. g. Kakor poroča »Česke Slove« vrtajo pri Javini nedaleč od poljske meje, za petrolejem. Strokovnjaki so glede najdb zelo optimistični. Dosedanji poskusi so pokazali dobre uspehe, vendar bodo šele ponovna vrtanja pokazala, ali je pričakovati v teh krajih večje množice zemeljskega olja.

Kriza v Ameriki

Newyork, 27. oktobra. s. Unitet States Steel Corporation je delovala v tretjem četrtletju z obratno izgubo 4 in pol milijona dolarjev. Po odpisih in izplačilu obligatorne prednostne dividende ima 27 milijonov izgube, neto izguba za prvih 9 mesecev tega leta pa znaša 54 in pol milijona dolarjev nasproti 17 milijonom dobička v preteklem letu.

Newyork, 27. oktobra. g. Western Electric Corporation, sorodna družba z American Telephone and Telegraph Corporation ima v tretjem četrtletju 8 milijonov dolarjev izgube, nasproti 10 milijonom čistega dobička v preteklem letu. Podjetje je trenutno zaposleno z manj kot 20 odst. kapoite.

Bogata najdba rubinov

London, 27. oktobra. AA. »Temps« poroča iz Rangoon, da so delavci pri kopanju v rudniku v Mogoku (Gornja Birma) našli za okoli 300 karatov rubinov, katerih vrednost cenijo na 7 tisoč funtov (po drug milijon dinarjev).

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 2311.38 — 2322.74, Berlin 1362.08 — 1372.88, Bruselj 798.57 — 802.51, Curih 1108.35 — 1113.85, London 187.30 — 188.90, Newyork ček 5716.59 — 5744.86, Pariz 226.74 — 226.86, Praga 170.01 — 170.87, Trst 293.35 — 295.76.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 27. oktobra. Pariz 20.365, London 16.96, Newyork 515.30, Bruselj 72.05, Milan 26.51, Madrid 42.55, Amsterdam 208.525, Berlin 128.076, Sofija 3.74, Praga 16.34, Varšava 58, Bukarešta 3.06.

Pruska vlada zopet prevzela posle

Sklicujoč se na razsodbo vrhovnega sodišča je pruska vlada sklenila, da zopet prevzame vse vladne posle, ki jih je dosedaj vodil državni komisar

Berlin, 27. oktobra. č. Sodba, ki jo je izrekel državno sodišče v Leipzigu v procesu med bivšo prusko in državno vlado, ni nikogar zadovoljila. Listi knjižarjajo sodbo in naglašajo, da v procesu ni bilo popolnoma zadostno ne pruski, ne državni vladi. Levicarski tisk vidi v onih točkah sodbe, v katerih se daje prav pruski vladi, dokaz, da so hoteli najti s tako sodbo čuden kompromis, vendar pa naglašajo, da bo sodba izzvala težak položaj, če bodo pruski ministri uveljavili svoje pravice, da smejo prisostvovati sejam pruske deželne in državne vlade. Posledica Papanovega stremljenja, da se ukine dualizem med državo in Prusijo, so take, da je sedaj z imenovanjem komisarja nastopil celo trializem. Ni mogoče, pravijo listi, oporekati, da je najvišje nemško sodišče ravnilo v popolni zavesti lastne svobode, toda moralo bi dometi politični pomen take sodbe in vpoštevati eventualnosti, ki jih taka sodba mora v vsakem primeru izzvati. Posledice sodbe bo mogoče paralizirati le z novo zasilno naredbo. Če bi bivši pruski ministri stopili pred parlament, bi vsakakor nastala nevarnost za politiko Papanove vlade, da jo zadene udarec na najbolj občutljivem mestu. Po mišljenju levicarskih listov je s sodbo državnega sodišča dokazano, da vendarle še tudi v najvišjih političnih vprašanjih vlada pravica.

Z zadovoljstvom pa ugotavljajo socialistični organi, da je državno sodišče v Leipzigu rehabilitiralo bivšo prusko vlado, zlasti pa bivšega pruskega notranjega ministra. »Voelische Ztg.« izraža mnenje,

da pomeni ta sodba istočasno opomin vsem onim, ki so s tako lahkim srcem skušali eksperimentirati z državno ustavo. »Berliner Tageblatt« zahteva od državnega kancelarja, naj predloži ministrskemu predsedniku predlog za novo zasilno naredbo, kakršno nujno zahteva leipziška sodba. Na ta način je treba napraviti konec sedanjim epizodi v zgodovini nemške ustavnosti.

Berlin, 27. oktobra. n. Bivša pruska vlada je imela v ministertvu za narodno zdravje sejo, ki jo je vodil predsednik dr. Braun. Na seji so se posvetovali o stališču, ki naj ga vlada zavzame na osnovi sodbe državnega sodišča v Leipzigu. Predvsem so se sporazumeli o ukrepih, ki jih bo izdala vlada. Vse kaže, da bo pruski kabinet skušal vplivati na državnega predsednika, da spremeni zasilno naredbo z dne 20. julija t. l. s katero je bil imenovan državni komisar v Prusiji. Ministrski predsednik dr. Braun bo zaprosil za avdienco pri predsedniku republike Hindenburgu. Pred ministertvom za narodno zdravje, če je zbrala velika množica ljudstva, ki je prirejela pruskim ministrom viharne ovacije. Ministrski predsednik dr. Braun je izjavil novinarjem, da se vsi člani pruske vlade strinjajo glede vprašanja o nadaljnjem obstoju pruskega kabineta, ki je bilo s sodbo državnega sodišča merodajno rešeno. Naglasil je, da bo sodba mnogo pripomogla k razčiščenju položaja. Pruska vlada nima le pravice, marveč dolžnost, da vsi svoje posle. Izdana je bila odredba, da se morajo vsi državni uradniki v Prusiji pokoriti pruski vladi.

Jutri bo predložen razorožitveni konferenci francoski razorožitveni načrt

Načrt predvideva maksimalni in minimalni razorožitveni predlog — Vezan je na zagotovitev mednarodne varnosti

Pariz, 27. oktobra. Sinoči se je vršila nad štiri ure trajajoča konferenca med ministrskimi predsednikom Herriotom in ministri za vojsko, morarico, zrakoplovstvo in kolonije. Na tej konferenci so v podrobno razpravljali o francoskem razorožitvenem načrtu in ga definitivno odobrili. Danes bo načrt še formalno predložen v odobritev vrhovnemu svetu za narodno obrambo, kakor ga bo vlada v petek predložila predsedništvu razorožitvene konference.

Kakor se izve še naknadno, predvideva načrt maksimalne in minimalne predloge. Maksimalni predlogi se nanašajo na dejansko znižanje francoske armade za

eno tretjino. Ti predlogi bodo sprejeti le, če bo istočasno izpolnjena zahteva Francije po zagotovitvi mednarodne varnosti. Če pa se to ne bo zgodilo, bo obveljal samo minimalni razorožitven program, ki pa ne pomeni bistvenega znižanja sedanje oborožene sile, marveč le zabrajšanje nadaljnje povečanje oboroževanja.

Listi komentirajo novi francoski razorožitveni načrt ugodno. »Oeuvre« pravi, da načrt, ki vsebuje samo splošna načela, izvedljiva za vse države, nič ne govori o redukciji vojaškega roka, kakor so to nekateri listi poročali. Predlagana redukcija je zamišljena samo kot praktična po-

sledica izvajanja načrta, če ga v Ženevi sprejmejo.

»Matin« pravi: Nikakega dvoma ne more biti, da bo vrhovni svet za narodno obrambo sprejel brez bistvene izpremembe predloženi načrt. List naglašajo izključno defenzivni značaj francoskega načrta.

Seja senata

Beograd, 27. oktobra. Danes je predsedništvu senata oficijelno sklicala seja senata za ponedeljek 31. oktobra ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu je odprtitev zasedanja s čitanjem kraljevega ukaza, nato pa izvolitev stalnih odborov in določitev dnevnega reda prihodnje seje.

Obnova sportnih odnošajev z Italijo

Beograd, 27. oktobra. Z večernim brzovalom odpošlje v Milan prvo moštvo BSK, ki bo 30. t. m. nastopilo v Milanu proti prvemu italijanskemu nogometnemu moštvu Ambrosia. S tem bodo po več letih znova odprli sportni odnošaji med Italijo in Jugoslavijo.

Dovoljenje za uvoz inozemskih časopisov

Beograd, 27. oktobra. Minister za trgovino je v sporazumu z notranjim ministrom in v soglasju z ministrskim svetom odobril, da smejo naslednje knjigarne uvažati in prodajati inozemske znanstvene in strokovne časopise: Knjigarna tiskovne zadruge v Ljubljani, Kleinmayer & Bomberg v Ljubljani, L. Schwentner v Ljubljani, Viko Weisl v Mariboru ter Gorčar in Leskovšek v Celju.

Tudi Rusija ne bo več sodelovala na razorožitveni konferenci

London, 27. oktobra. Listi poročajo iz Moskve, da je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov obvestil predsedništvu razorožitvene konference, da se vse dotlej, dokler ne bo sodelovala Nemčija, tudi Sovjetska Rusija ne bo več udeleževala dela na razorožitveni konferenci.

Zopet hud potres v Grčiji

Solon, 27. oktobra. V pretekli noči je bil na otoku Halkidiki zopet nov, zelo močan potres, ki ga je spremljalo podzemeljsko bobnenje. Potresni sunki so bili izredno močni in se je porušilo znova mnogo hiš. Med prebivalstvom je zavladala nepopisna panika in mnogi so se začeli seliti v druge pokrajine Grčije. Oblasti so poslale v najbolj prizadete kraje vojaštvo, da pomaga prebivalstvu. Število ranjenecv in morebitnih smrtnih žrtev še ni znano.

Prokletstvo ljubezni

Roman.

— Bil sem obsojen, gospod.
— Obsojen?
— Da, gospod, tribunal me je bil obsodil na ječo, kjer bi bil moral ostati do svojega 21. leta.
— Ubogo dete! — je dejal Montlaur. — Zakaj si pa bil obsojen?... In kakšna je bila tista dobra gospa, ki o nji govoriš? Povej mi vse po pravici, ničesar mi ne smeš prikrivati.
Ramon je pritegnil dečka k sebi in skleno nevede ga je nežno objel. Milček mu je začel pripovedovati o svoji preteklosti.

— Ah, gospod, bil sem srečen!... Vse je bilo pozabljeno, vsa preteklost, vse trpljenje, samo na Claudineta sem mislil. Dobra gospa me je naučila čitati in pisati; naučila me je tudi ljubiti delo.
— A ona?... kaj je delala ona?
— Ona!
Dečku se je naenkrat zmračil obraz in glas se mu je začel tresiti. V duhu je zagledal svojo dobrotnico, še vedno zamišljeno v žalni obleki.

— Ona! — je začel pripovedovati. — Ona je bila zelo nesrečna, gospod... Morda je bila baš zato tako dobra za ljudi... Neprestano je plakala... Molila je za tiste, ki so ji storili mnogo hudega, pa jih je vendar iz vsega srca ljubila.
Kar je zagledal Ramon med dečkovim pripovedovanjem v duhu Helenino podobo pred seboj.

Tudi ona nosi morda večno žalno obleko, od doma zapodena žena, in neprestano obžaluje svoj greh, ki se ji zdi neodpuščljiv, a sodnik bi ji ga bil rad odpustil, čeprav jo je bil tako strogo obsodil.

Cudni občutki so obšli Montlaura. — Zakaj si pa zapustil tisto damo? — je vprašal dečka. — Kako si se mogel vrniti k staršem, ki si bil od njih pobegniti?

V odgovor je deček najprej zaplaval. Slednjič je spravil iz sebe z drhtečim glasom:

— Nekega večera, gospod... nekega večera, ko sva se z gospo dolgo pogovarjala, je nastal v hiši požar... Plameni so švigali do salona, kjer sva sedela. Gospa se je onesvestila... Začel sem klicati na pomoč... Kar je planil pogumen neznanec v ogenj in naju rešil... Toda v hipu, ko sem stopil na tla, sta me pograbila in odnesla moja... moja svojca... Slimak in Panouille. Sama sta mi priznala, da sta ona dva zažgala hišo, da bi se maščevala, ker se nisem hotel vrniti k njima. Ramon je prebledel?

— Kako se pa imenuje kraj, kjer si bil?

— Moisselles, gospod, vasica pri Parizu; tam je kazniška kolonija in tja sem bil poslan...

— Moisselles!...
— Da, gospod... Povedal sem vam vse po pravici... Lahko se sami prepričate, da govorim resnico... Dobro gospo poznajo daleč naokrog. Piše se — in to je nekaj posebnega, kar sem vam hotel že večkrat povedati — piše se Helena de Penhoet.

— Helena de Penhoet! — je vzdihnil Ramon tako bolešno, da je Milček ves prestrašen odskočil. — Helena!... To je bila ona!... ona!... torej sem jo jaz rešil iz gorečih hiše, ne da bi vedel, koga rešujem, ne da bi jo bil spoznal!... Ona!
Ves iz sebe je Ramon vstal in začel hoditi po sobi. Helena tako blizu njega! Helena, prizadevajoča si odkupiti zločin ali... kdove, morda samo hipno zabodo... s samozatajevanjem in dobrimi deli...

Kaj zdaj? Ali se naj takoj jutri napoti k nji in ji poreče:
— Opuščam ti... vse je pozabljeno... ljubim te!
Ali bo mogel se ostati brezčuten? Zdaj ima pri sebi otroka. In že je kazalo, da bo nazadnje celo pozabil, da je to otrok drugega in ga bo znova vzljubil.

A Helena? Se je kaj spremenila? Kakšne misli so ji rojile po glavi teh dolgih osem let?
Kaj če najde namesto oduščenja in prerojene ljubezni odpor in sovražstvo? Ta misel mu je pogrnala vso kri v glavo.

Poklical je Milčka in ga začel vpraševati o »dobri gospe«, kakšna je, kam je zahajala, kaj je počela in za kaj se je zanimala.

Milček se je spominjal samo nekaterih, slučajno metjih besed, ter imen d'Alboize in Carmen. Zato je odgovoril samo:

— Plaka, molí in lajša bedo.
Ramon je zaihtel in razprostrl roke. Milček se mu je vrgel v naročje, ne da bi si mogel razlagati silno hrepenenje, ki ga je nenadoma potegnilo k Ramonu.

Dolgo sta se molče objemala in njune solze so se pomešale. Slednjič je Ramon izpustil dečka iz objema in sram ga je bilo, da se je dal premagati trenutni slabosti.

Končno je bilo videti, da se je naenkrat odločil.

— Drago dete, sklenil sem odpotovati za nekaj dni.
— Odpotovati?
— Na pot krenem jutri zjutraj, ko boš še spal... Vrnem se čez tri ali štiri dni... In morda...

Ramonu se je tresel glas in le z največjo težavo je zadrževal solze.

— Morda, — je nadaljeval, — ti prinesem srečo... Morda ti povem o...
— O dobri gospe iz Moissellesa?
— Da, o dobri gospe.

— O, gospod, kakš bom srečen, če izpolnite svojo obljubo!
— In tudi o tvojem prijatelju...
— O Claudinetu!

Dečku so solze zalile oči. Prijel je Ramona za roko in mu jo poljubil.

— V moji odsotnosti delaj pridno, — je dejal Ramon in odšel.

Deček je ostal sam in zaman je poskušal zopet čitati.

Zaspanj se je.

Kako to, da je njegovo priznanje tako globoko pretreslo njegovega dobrotnika? Dolgo je razmišljal o tem, končno je pa legel in takoj zaspal.

Toda vso noč je videl v sanjah dobro gospo in Claudineta. Bil je že dan, ko je še vedno trdno spal.

Ni torej slišal, kako je vstopil Ramon v popotniški vagon in se približal njegovi postelji. Ni videl, da je stal nekaj časa pri njem in ga slednjič rahlo poljubil na čelo.

Tisti hip se je deček v spanju sladko nasmehnil; v sanjah je namreč videl svojega dobrotnika, dobro gospo in Claudineta; vsi so bili srečni in tudi on se je smehljaj med njimi, odgovarjajoč na njihove smehljaje.

Ramon se je odpravil iz Bresta v Pariz z nočnim brzovlakom. V Parizu ni odšel s kolodvora domov, temveč se je odpravil v bližnji hotel, da bi se umiril in preoblekel.

Zdelo se je, da ga je strah misli. Dal se je voditi usodi.

Že zgodaj zjutraj je bil na severnem kolodvoru, odpradel se je z vlakom do postaje, kjer je čakal avtobus, ki je vozil v Moisselles.

Ko se je vlak že pomikal in vrata vagonov zapirala, sta vstopila v kupo, kjer je bil Ramon sam, gospod in dama. Proti svoji volji je Ramon kmalu zvedel, da sta zamudila večerni vlak in sta morala prenočiti v hotelu.

Ramonu pa zgovornost nezaželenih sopotnikov ni bila posebno po volji in zato se je nagnil skozi okno ter začel občudovati lepo krajino.

Kubelik o krizi in umetnosti

Naše stoletje čaka na svojega literarnega genija, ki bi napisal življenjsko sv. pismo sodobnega človeka

V Lodzu izhajajoči list »Republika« priobčuje razgovor svojega sodelavca s slavnim violonistom Janom Kubelikom, ki je priredil te dni v Lodzu zelo slabo obiskan koncert. — Moj zadnji nastop v Lodzu, — je dejal Kubelik, — je bil nekakšen jubilejni koncert, ker sem prvič nastopil tu l. 1902. Ne bom govoril o slabo zasadeni dvorani, pač me je pa močno

presenetila zlasti apatičnost, brezbržnost in rezerviranost občinstva, ki je prišlo na moj zadnji koncert. Menim, da vzrokov tega v moji dosednji umetniški karijeri neznane pojave ni treba dolgo iskati. To je znamenje časa, to so posledice težke krize, ki jo preživljamo in ki tišči vse naše življenje k tlom.

Po mnogih izkušnjah in opazovanju življenja sem prišel do prepričanja, da bogastvo človeku ne prinaša sreče, niti zadovoljstva. Umetniku omogoča denar samo mirno delo, pravo zadovoljstvo pa najde edino le v čisti umetnosti, ki za njo ne rabi niti razkošja, niti bogastva. Zdi se mi, da nas bo kriza še dolgo držala v svojih krepkih. Če pa pride izprememba, bo še slabše, kakor je zdaj, ker pride temeljit preokret v nazorih in vrednotenju življenja, kar prinese človeštvu katastrofo, kakršne zgodovina še ne pozna. Rad imam knjige, toda še v nobeni literaturi na svetu nisem našel take, ki bi bila življenjsko sveto pismo za sodobnega človeka. Naše stoletje čaka na svojega literarnega genija, ki bi napisal tako knjigo.

O svojih bodočih načrtih je dejal Kubelik: Nočem zbirati premoženja, živeti hočem skromno brez razkošja, v krogu svoje umetniške družine. Želim si samo igrati in vsaj dvakrat še prepotovati svet.

Otok iščejo

Čudno se sliši, pa je vendar res, da iščejo otok. Gre za otoček Sarahan Island v Tihem oceanu. Tega otočka zdaj ni niti na zemljevidih, ker je bil predaleč od vseh pomorskih poti. Zdal sploh več ne vedo, ali ta otoček še obstaja ali pa se je pogreznil na dno morja.

Na otoček Sarahan sta se spomnila berlinski učenjak prof. Kopff in ameriški mornariški uradnik prof. James Robertson. Učenjaka sta iskala prikladen kraj, od koder bi lahko opazovala zadnji solnčni mrk. Na 15 let starih zemljevidih je bil otoček še označen. Prof. Kopff je pozval vse kapitane trgovskih ladij, naj iščejo izgubljeni otoček. Leta 1937 naj bi se vršila na tem otočku važna zvezdoslovna opazovanja. Kdor bi otoček našel, naj obvesti o tem ameriške oblasti.

Čehi zgradili boljševikom most

Nedavno je začela obratovati največja elektrarna sveta Dnjeprostroj. Mogočen jezik na veletoku Dnjeptra, dolg 800 m in širok 39 m, preskrbuje z električno energijo 675.000 Kw mesta vse srednje Rusije. Tudi češka industrija in češki kovinarji so pomagali graditi to ogromno elektrarno. Pod zatornico jeza je nastal otok, ki je bil z njim Dnjeptr razdeljen v dva rokava, v Novi in Stari Dnjeptr. Oba rokava sta zdaj premostena z dvema močnima jeklenima mostovima. Most preko starega Dnjeptra ima samo en lok in je dolg 370 m. Zgrajen je v dveh nadstropjih. V zgornjem nadstropju je dvotirna železniška proga, 10 m pod njo v spodnjem nadstropju je pa 8 m široka cesta s hodniki na posebnih opornikih.

Ta most so dobavile znane češke železarne v Vitkovcih. Izdelan je iz vitkovskega konstruktivnega jekla in vsaka konstrukcija tehta 4050 ton ter sloni na jeklenih ležajih iz litega elektrotjekla. Most so montirali nad Dnjeprom monterji vitkovskih železar, ki so prebili nekaj mesecev v sovjetski

Vladarjeve sitnosti s priležnico

Bivši kitajski cesar Hsuan Tung, znan pod imenom Henry Pu Yi in sedanjí vladar nove države Manžukuo, ima neprijetnosti s svojo bivšo priležnico Wen Hsui. S pomočjo svojih bivših monarhističnih prijateljev v Tientsinu in Pekingu se je nedavno pogodil z njo in se zavezal plačevati ji 60.000 dolarjev letno. Dovolil ji je tudi, da se lahko poroči s komur hoče, samo da se je odkriža.

Lani je Wen Hsui pobegnila iz priležnikovega doma v Tientsinu, češ, da jo je Pu Yi zanemarjal in grdo ravnal z njo. Pritoževala se je, da se ni poročil z njo, čeprav ji je bil svečano obljubil, da jo vzame za ženo. Pu Yi se je pa izgovarjal, da je Wen Hsui neizobražena, robustna ženska, ki je bila cesarskemu domu samo v sramoto. Že takrat sta sklenila, da ne bosta živela skupaj in da bo dobivala priležnica 300 dolarjev mesečno kot alimente. Odkar je pa postal Pu Yi vladar države Manžukuo, ni dobivala Wen Hsui nobene podpore več. Zašla je v obupne gmotne razmere in šele zdaj se je vladar po dolgih pogajanjih med priležnico in bivšimi dvornimi uradniki dinastije Manžu poravnal z njo.

Taki so časi

— Koliko pa imate otrok, dragi so-sed?
— Tri, tri odrasle hčerke.
— In stanujejo vse pri vas, v skupnem gospodinjstvu?
— Ah, ne, niso še poročene.

Radioprogram

Petek, 28. oktobra.

11.15 Šolska ura: Učimo se varčevati (L. Zupanc); 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13.00: Plošče, borza; 13.30: Salonski kvintet; 13.30: Poglavlje iz zemljepisa: Primorski kras (prof. dr. K. Capuder); 13.30: Francoščina (prof. Kuret); 13.30: Gospodinska ura: O domačnosti (M. Kmetova); 20: Proslava obletnice češkega osvobođenja (prenos iz Uniona); 22.15: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 29. oktobra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13.00: Čas, plošče; 13.30: Salonski kvintet; 13.30: Gimnastične vaje (Ciril Soukal); 13.30: Angleščina (ga. Orthaber); 13.30: Poglavlje iz sociologije (dr. A. Gosar); 13.30: Planine in planinci v gornje savski dolini (Jos. Vandot); 20: Plošče; 20.30: Moški zbor glasbene družbe »Sloga«; 21.15: Citraški trio krožka Vesne (gg. Mezgilits, Matzele, Koprivce); 21.45: Slovenska glasba, izvajajo salonski kvintet; 22.30: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, triciklov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Potrni neizmerne žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naša hčerka, sestra in teta, gospodična

Josipina Šerbec

v sredo ob 6. uri zjutraj v 23. letu po dolgi mučni bolezni, previdena z zakramenti za umirajočo, zatisnila svoje trudne oči. Pogreb nepozabne hčerke edinke se bo vršil v petek, dne 28. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne iz mrtvašnice veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana — št. Vid, 27. oktobra 1932.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znaklo! — Na vprašanja brez znakla se ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

GLASPA
POSODJAMO PLOŠČE

in gramofone. — »SLAGER«, Ljubljana, Aleksandrova c. 4 — Maribor, Slovenska 18. 100/T

PRODAM

SADNO DREVJE
v jeseni sajeno, doseže vegetacijo za eno leto vnaprej. Na-ročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberg«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 4078

Prodajam nov, dobro ohranjen, samo dva meseca rabljen

PISALNI STROJ,

ki je stal 6000.— Din ter iste-ga prodam sedaj samo za 4800 dinarjev, ker ga več ne potrebujem. — Naslov v upravi »Sl. Narod«. 4083

KOSTANJ
debel, prebran, kg po Din 1.75
Zidani most, nudi Peter Šeti-na, Radeče. 4077

KUPIM

DVE OKNI
120x160 ali manjši kupim. — Komel, Zgornja šiška št. 176.

PARNO LOKOMOBIL
10—15 Ks, dobro ohranjeno, potrebujem za žago venci-janko. — Ponudbe na naslov: Stanko Cvetko, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 4029

NEPREMIČNOSTI

TRGOVINO
mešanega blaga vzamem v naj-jem. V poštven preidejo le pro-metni kraj. Inventar do cca. 50.000 plačam takoj. — Dopol-je poslati pod šifro »Gorenjsko 4041« na upravo »Slov. Narod«. 4083

HISICO PRI CELJU,
ki ima 2 stanovanj in vrt, ne daleč od cerkve, bi kupil. Pi-smene ponudbe s ceno na na-slov: Ivan Bergles, Zagreb, Kaptol št. 25. 4080

PEKARNO
na prometnem kraju pri želez-niški postaji, v trgu Prevalje, Farna vas št. 104, za dolgolet-no dobo takoj odda Rihard Zel-zer, Prevalje št. 104. 4058

TRGOVINO
na prometni točki vzamem v najem. Letni promet najmanj cca. 500.000 Din. — Ponudbe poslati na upravo »Slov. Narod« pod »Dežela 4042«. 4084

SLUŽBE

ČEVLJARSKEGA VAJENCA
za izgotavljanje gornjih delov (Herrichter), sprejme takoj — Jožef Zorko, Artiče pri Breži-cah. 4079

DOBRO KUJARICO
srednje starosti, čedne zunanjosti, sprejemam takoj za služ-bo v Ljubljani; vajena mora biti gostilne in delikatesne. Kav-cija 3000 Din. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod ši-fro »Poštena 4075«. 4075

SOBARJA
z dolgoletnimi sprječevali, za-nesljivega, marljivega in trez-nega, ki je več ločanja par-ketov, del na vrtu in ostalih gospodarskih poslov, sprejme-mo takoj. — Pismene ponudbe na naslov: Vlado Radan, Za-greb, Mihanovičeva 14. 4057

RAZNO

MUŠKATELEC
različni, ljutomerski vinski mošt — dospel. — Gostilna Tomšič, Sentiakobski trg. 4084

Suhe gobe

fižol in orehe plačuje po naj-boljši dnevni ceni

M. Geršak & Co., LJUBLJANA

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garan-cijo

družba z o. z. J. HLEBŠ

pleskarstvo in soboslikarst. v LJUBLJANI, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 7070.

FIGE
v mestu à Din 5.—, zunaj me-sta à Din 3.50 kg. — Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvet-ska cesta št. 5. 4088

Štajerska jabolka

prispela.

PRODAJA

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI 4039

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 72/T

BRZOPOPRAVLJALNICA
popravlja čevlje hitro in poceni. — Ljubljana, Selenburgova ul. št. 4, dvorišče. 91/T

HISO Z VETOM
oddaj v najem ali prodaj. Lisce št. 46/4 pri Celju. Po-jasnila daje istotam Pleterški.

OGLEJTE SI ZALOGO DAMSKIH KLOBUKOV v salonu »La femme chic«, Selenburgova ulica 6/I. — Pre-oblikovanje Din 28. 3811